Krabbescheer in veengebied rond Vinkeveense Plassen

Matthijs Meijers

Onderzoeksvraag

Zorgt krabbescheer voor meer biodiversiteit in het waterlopenstelsel in veengebieden?

Gebiedsbeschrijving

In deze poster gaat het over de omgeving van Vinkeveen. Zoals de plaats al zegt, woont men hier voornamelijk op een veengrond. Dit heeft als gevolg dat men meters onder NAP leeft. Het diepste punt in de polder **Groot-Mijdrecht** is zelfs 6 à 7 meter onder NAP ^[1]. Het land is ooit ontpolderd en heeft dus veel rechte, lange sloten en vaarten.

Figuur1:Kavelpatroon in de omgeving van Vinkeveen [2].

Resultaten

De polders rond Vinkeveen zijn veengronden. Hierdoor is het noodzakelijk om het waterpeil in de sloten en vaarten hoog te houden, omdat anders de kavels inklinken. Maar de sloten hebben weinig stroming, zodat er in deze sloten meer waterplanten voor kunnen komen. Voorbeelden van deze planten zijn waterlelies en de krabbescheer. Wanneer de **stroomsnelheid** in de sloten laag is, de slootbodem niet al te diep is en de waterkwaliteit en helderheid goed is, kan de krabbescheer hier gaan bloeien. Krabbescheer heeft bladeren zoals een krabbenschaar en wortels tot de bodem van de sloot. Dit omdat krabbescheer slecht tegen ijs en lage temperaturen bestand is en dus zinkt de plant in de herfst naar de bodem van de sloot en komt in het voorjaar weer naar het wateroppervlak. [3] De plant zorgt ervoor dat kleine waterdieren zoals kikkervisjes kunnen schuilen tussen de bladeren van de plant. Ook leggen groene glazenmaker en andere libellen hun eitjes in de bladeren van de plant. [4]

Figuur 2: Een slootkant met krabbescheer. [5]

Naast de waterdiertjes en de libellen zijn er ook vogels die baat hebben bij krabbescheer in de sloten. Onder andere maken zwarte sterns hun nesten van de bladeren van krabbescheer en leven ze van libellen en andere insecten uit de waterkanten. Deze kwamen al voor door de krabbescheer. De zwarte stern is een vogel die naast het gebeid rond de Vinkeveense Plassen op enkele andere plaatsen in Nederland broedt. Maar de krabbescheer heeft niet alleen maar voordelen, krabbescheer heeft zelf ook nutriënten nodig om van het leven en onttrekt veel fosfaat en stikstof uit het water. Het zou zelfs kunnen gebeuren dat de waterkwaliteit achteruitgaat wanneer de sloot dichtgroeit met krabbescheer. Het zonlicht wordt geblokkeerd door de bladeren en de krabbescheer scheidt een stof uit die algengroei vermindert en kan er bijna geen organisch materiaal worden afgebroken. Zo kunnen dus ook andere organismen zoals vissen verdreven worden. [6]

Figuur 3: Zwarte stern met jong (gebaseerd op [7]).

Conclusie

Door de aanwezigheid van krabbescheer komen er ook andere organismen naar het natte **veengebied** zoals libellensoorten en de zwarte sterns. Gelukkig treffen we in het gebied rond Vinkeveen alleen maar een vegetatie krabbescheer met beperkte omvang aan, zodat de waterkwaliteit stabiel blijft en uiteindelijk ook geen andere organismen zoals vissen uit het gebied verdreven worden. Krabbescheer levert dus een bijdrage aan de biodiversiteit in het gebied rond de Vinkeveense Plassen.

Referenties

- [1] AHN viewer; http://ahn.geodan.nl/ahn/#
- [2] Google Maps, 6 dec. 2014, www.google.com/maps
- [3] Waterwereld, info over krabbescheer; www.waterwereld.nu/krabbescheer.php
- [4] Uitwerking ecologische doelen Groene Ruggengraat Venen-Vechtstreek, O. Raymakers, Provincie Utrecht, 2009
- $^{[5]}$ Foto van mijntuin.org; http://www.mijntuin.org/plants/729-Krabbescheer
- $^{\rm [6]}$ Soortenbeschermingsplan voor Krabbescheer, H. de Jong, Provincie Utrecht, 2001
- [7] Foto van nature-pictures.org